

**INFORMACJA DODATKOWA SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO**

SPÓŁDZIELCZEGO BANKU ROZWOJU

ZA OKRES

OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁDZIELCZEGO BANKU ROZWOJU

1. Spółdzielczy Bank Rozwoju z siedzibą w Szepietowie, przy ulicy Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Białymstoku, Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000108786.

Całokształt swej działalności Bank wykonuje na podstawie Statutu Banku, który został uchwalony w dniu 19.06.2005 r. wraz z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z udzielonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwoleniami i Statutem, przedmiot działania Banku obejmuje następujące czynności:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych;
- 3) udzielanie kredytów;
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych;
- 7) operacje czekowe i wekslowe;
- 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych;
- 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych;
- 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń;
- 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych;
- 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

Spółdzielczy Bank Rozwoju wykonuje również następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
- 5) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,

- 6) świadczy usługi finansowe w zakresie:
- a) pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych,
  - b) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- 7) prowadzi na zlecenie księgi akcyjne spółek,
- 8) pośredniczy w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych.
2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku.
3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie jest więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości. Istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.

Zarząd identyfikuje następujące uwarunkowania i zdarzenia, które budzą wątpliwość co do zdolności Banku do kontynuowania działalności w niezmnieszonym zakresie w okresie co najmniej 12 miesięcy:

- Wyraźne pogorszenie jakości portfela kredytowego. Udział kredytów nieregularnych wzrósł do 24,84 %. Może wpływać to na spadek przychodów odsetkowych i konieczność dotworzenia rezerw celowych w kolejnych okresach sprawozdawczych na poszczególne ekspozycje w przypadku niepowodzenia procesów restrukturyzacyjnych czy windykacyjnych.
- Konsekwencją pogorszenia jakości portfela kredytowego był:
  - spadek funduszy własnych które w wyniku rozpoznania błędu podstawowego związanego z niewłaściwą klasyfikacją ekspozycji kredytowych w latach 2015-2016 i utworzeniem rezerw celowych zmniejszyły się o 26,7 mln. zł.
  - Konieczność utworzenia rezerw w ciężar wyniku roku 2017 – nadwyżka utworzonych rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących wartość należności nad rozwiązaniem rezerw celowych i odpisów aktualizujących wyniosła 13,7 mln zł.
- W wyniku powyższego Bank nie spełnia rekomendowanych przez KNF współczynników adekwatności. Poziom wskaźnika Tier I wynosi 6 % przy wymaganym 10,25 % a poziom całkowitego współczynnika kapitałowego wynosi 12,70 % przy wymaganym 13,25 %.

W związku z powyższym, Bank w IV kwartale 2017 r. opracował Wewnętrzny Plan Naprawy na lata 2018-2020 r., zatwierdzony przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, której Bank jest członkiem oraz Komisję Nadzoru Finansowego. Celem planu jest przywrócenie do 2020 roku pozycji ekonomicznej i rentowności

Banku na poziomie gwarantującym stabilność i rozwój Banku, a także spełnienie nadzorczych norm ostrożnościowych oraz norm wynikających z Grupowego Planu Naprawy SOZ BPS.

Cele do realizacji w okresie Wewnętrznego Planu Naprawy zapewniające realizację celu głównego to:

- stabilność finansowa w kontekście zapewnienia ciągłości operacyjnej i płynności finansowej,
- osiągnięcie norm adekwatności kapitałowej do 2020 roku na poziomie norm ostrożnościowych,
- poprawa jakości aktywów, w tym poprzez wdrożenie konserwatywnej polityki kredytowej, wzrost efektywności działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych oraz wyrezerwowanie portfela kredytów zagrożonych na poziomie min. 40%,
- zmiana sposobu zarządzania prowadzącego do skutecznej sanacji Banku,
- pozyskanie nowych udziałowców, większe zaangażowanie obecnych – szansa na budowę trwałych więzi i wzrostu kapitału.

Zgodnie z opracowanym Wewnętrznym Planem Naprawy w perspektywie do 2020 roku, podstawowe wielkości i wskaźniki, będą przedstawiać się następująco:

Lp.	Wskaźniki	Wykonanie	Plan	Plan	Plan
		31.12.2017r	31.12.2018r	31.12.2019r	31.12.2020r
1	Przychody odsetkowe	35 473,25	33 700,00	33 800,00	35 100,00
2	Wynik na działalności bankowej	30 423,51	25 750,00	26 100,00	27 600,00
3	Wynik netto	1 424,98	2 680,73	5 997,80	6 842,25
4	Łączny współczynnik kapitałowy	12,70%	14,80%	15,77%	17,72%
5	Współczynnik kapitału Tier 1	6,00%	7,92%	9,36%	11,77%
6	Wskaźnik dźwigni finansowej	3,65%	4,95%	4,95%	6,61%
7	Wskaźnik jakości kredytów (RWEF)	24,84%	18,38%	15,98%	9,52%
8	Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi	47,48%	57,07%	57,70%	43,66%
9	ROA netto	0,17%	0,37%	0,84%	0,96%
10	ROE netto	2,09%	4,16%	9,22%	9,66%
11	C/I	46,86%	56,17%	56,53%	55,25%
12	LCR	146%	192%	201%	203%

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Skuteczna realizacja Wewnętrznego Planu Naprawy w latach 2018 -2020 uzależniona jest od przeprowadzenia działań porządkujących zaplanowanych i zrealizowanych na IV kwartał 2017 roku. Są to:

- Zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej od Spółdzielni Ochrony Zrzeszenia BPS w kwocie 19 mln. zł. z przeznaczeniem na zwiększenie kapitałów własnych poprzez zasilenie kapitału TIER II w 2017 roku.
- uporządkowanie ewidencji księgowej w zakresie wyników za lata ubiegłe, odsetek zastrzeżonych, rezerw na podatek odroczoney, utworzenie wymaganych rezerw celowych, czego wynikiem będzie wyrezerwowanie kredytów zagrożonych na poziomie min. 40%,
- inwentaryzacja aktywów i pasywów oraz związanej z nimi dokumentacji,
- wdrożenie zmian organizacyjnych wspierających Wewnętrzny Plan Naprawy,
- uruchomienie komunikacji związanej z Wewnętrznym Planem Naprawy.
- wdrożenie polityki depozytowej zmierzającej do stopniowego obniżenia kosztów pozyskania depozytów,
- wdrożenie nowej polityki kredytowej z wdrożeniem szkoleń,
- realizacja zaleceń pokontrolnych (zgodnie z zakresem odpowiedzialności członków Zarządu),
- korekta polityki cenowej, w tym wdrożenie nowej tabeli prowizji i opłat zwiększającej dochody Banku,
- wdrożenie nowej polityki produktowej zwiększającej marżę na produktach obarczonych ryzykiem,
- wdrożenie nowej polityki w zakresie restrukturyzacji i windykacji,
- alokacja zasobów do realizacji Wewnętrznego Planu Naprawy,
- ocena Oddziałów i wdrożenie programów dostosowawczych,
- wdrożenie nowej polityki inwestycyjnej – wychodzenie z zaangażowani nierentownych i z wagą ryzyka 100%.
- dokonanie zmian w Statucie Banku umożliwiających - wdrożenie polityki pozyskiwania udziałów oraz zwiększenie zaangażowania obecnych udziałowców – I kwartał 2018 roku.
- uruchomienie projektu utworzenia repetytorium elektronicznego, centralnego archiwum i administracji kredytów i rachunków – w trakcie realizacji.
- Jednym z istotnych czynników ryzyka w dotychczasowej działalności Banku jest wysoka koncentracja portfela kredytowego.

Za dużą ekspozycję Bank przyjmuje ekspozycję wobec podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekraczające 10% kapitału uznanego.

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, który wynosi 25% kapitału uznanego, określa Rozporządzenie CRR i na dzień 31.12.2017r. został przekroczony (10 grup podmiotów powiązanych).

Ponadto Bank wyznaczył wewnętrzny limit koncentracji zaangażowań rozumiany jako suma wierzytelności banku, udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym limit zaangażowania, wobec jednego kredytobiorcy lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie wynosi 25% kapitału uznanego. Przekroczenie tego limitu dotyczy 10 grup podmiotów powiązanych.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału uznanego stanowiła 595,67 % kapitału uznanego.

5. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiło połączenie Banku z innym bankiem.
6. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku są zgodne z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz. U z 2017 roku, poz. 2342 z późniejszymi zmianami) oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jednolity Dz. U. 2013 roku, poz.329 z późniejszymi zmianami).
7. Na dzień bilansowy aktywa i pasywa zostały wycenione według następujących zasad:
  - 1) środki pieniężne w kasach, skarbcach i bankomatach oraz środki na rachunkach bankowych - w wartości nominalnej,
  - 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności Banku, które nie są przeznaczone do obrotu - według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej w części dotyczącej prowizji, powiększone o naliczone odsetki oraz pomniejszone o utworzone rezerwy. Należności zagrożone klasyfikowane są zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku, w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
  - 3) akcje nie notowane na giełdzie, dla których nie istnieje aktywny rynek - według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, posiadany pakiet akcji klasyfikowany jest, jako trwałe aktywa finansowe,
  - 4) udziały w pozostałych jednostkach - według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości,

- 5) dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - według zamortyzowanego kosztu,
  - 6) pozostałe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży notowane na rynku - według wartości godziwej,
  - 7) rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i aktualizacyjne,
  - 8) zobowiązania - według wartości wymagalnej zapłaty,
  - 9) fundusze własne - według wartości nominalnej.
- 10) Dla ekspozycji kredytowych, dla których w roku obrotowym nastąpiła zmiana klasyfikacji do innej grupy ryzyka Bank rozwiązuje rezerwę i/lub odpis aktualizujący daną należność w wysokości istniejącej na moment zmiany klasyfikacji oraz tworzy rezerwę i/lub odpis aktualizujący w wysokości ustalonej dla nowej klasyfikacji. Rozwiązana rezerwa i/lub odpis aktualizujący ujmowany jest w pozycji „Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe” a utworzona rezerwa/odpis aktualizujący dla nowej klasyfikacji prezentowana jest jako „Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe”. Ze względu na ograniczenia praktyczne Bank nie ma możliwości systemowej identyfikacji ile z zawiązyanych i rozwiązanych rezerw wynikało ze zmiany klasyfikacji kredytów w rachunku zysków i strat. W związku z tym Bank nie dokonuje netowania rozwiązywanych i zawiązywanych rezerw/odpisów aktualizujących wynikających ze zmiany klasyfikacji należności.
8. W związku z uchyleniem ust. 3 w art. 41 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, od 01.01.2017 roku dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości Banku. Zmiany te wywierają dosyć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe. Likwidacja przychodów zastrzeżonych spowodowała, że Bank ujął należne odsetki w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych, niezależnie od kategorii ryzyka przypisanej danej ekspozycji kredytowej. Do 31.12.2016 r. odsetki te były ujmowane w pasywach bilansu w pozycji „Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone”. Natomiast od 01.01.2017 r., w związku ze zmianą ustawy o rachunkowości oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych są one ujmowane jako przychody z tytułu odsetek w rachunku zysków i strat. Jednocześnie Bank tworzy odpisy aktualizujące na należności związane z ekspozycjami kredytowymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku, zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. z dnia 23 października 2017 roku poz. 1965). Wpłynęło to na wynik finansowy z uwagi na fakt, że odsetki od należności zagrożonych zwiększyły przychody odsetkowe a jednocześnie ich wartość była podstawą do utworzenia odpisu aktualizującego.

Informacje związane z wpływem korekt spowodowanych zmianą zasad w zakresie przychodów zastrzeżonych, zostały zaprezentowane w tabelach w pkt. 9 jako zmiana ustawy o rachunkowości.

9. Dokonane w stosunku do poprzedniego roku zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego wraz z uzasadnieniem ich wprowadzenia i skutkami w zakresie przedstawienia sytuacji finansowej Banku.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym dokonano rozpoznania błędu podstawowego, związanego z błędną klasyfikacją poszczególnych ekspozycji kredytowych i co za tym idzie błędną wysokością wartości rezerw celowych które były tworzone w poprzednich okresach.

Bank zmienił również zasady w zakresie ustalania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, począwszy od sprawozdania za 2017 r. Do ustalenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zostały rozpoznane utworzone rezerwy celowe na należności. W poprzednich okresach Bank nie tworzył aktywa na odroczonego podatku od rezerw celowych na należności. Zmiana zasad została zaprezentowana w sprawozdaniu za 2017 r. w sposób retrospektywny. Kwoty wyliczone wg powyższych założeń zostały przypisane do lat których dotyczyły.

	2015 i wcześniej	2016	2017
Stan aktywa z tytułu podatku odroczonego z tytułu rezerw na kredyty	4.029.184,37	8.627.948,24	9.856.319,96
Wpływ na kapitały/Wynik w danym okresie	4.029.184,37	4.598.763,87	1.228.371,72

Informacje związane z wpływem korekt spowodowanych korektą błędu podstawowego w zakresie utworzonych rezerw celowych oraz ustalenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od rezerw celowych na należności zostały zaprezentowane w tabelach poniżej jako korekta błąd podstawowy.

W sprawozdaniu za 2017 r. Bank dokonał przekształcenia dostosowując je do porównywalności w związku z korektą błędu podstawowego za lata 2015-2016 oraz zamian ustawy o rachunkowości.

Szczegółowe dane określające poszczególne pozycje bilansu znajdują się w poniższych tabelach.

BILANS BANKU
sporządzony na dzień 31.12.2017 r.

AKTYWA		Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2016 r. dane przekształcone
III	Należności od sektora finansowego	183.593.318,03	167.590.141,72
	1. W rachunku bieżącym	126.156.206,21	119.584.793,39
	- korekta błęd podstawowy*	-	-6.571.412,82
	Razem korekty	-	-6.571.412,82
	2. Terminowe	57.437.111,82	48.005.348,33
	- korekta błęd podstawowy*	-	-9.431.691,91
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	-71,58
	Razem korekty	-	-9.431.763,49
IV	Należności od sektora niefinansowego	570.814.118,00	546.809.085,19
	1. W rachunku bieżącym	60.307.621,11	58.509.710,14
	- korekta błęd podstawowy*	-	-1.793.602,05
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	-4.308,92
	Razem korekty	-	-1.797.910,97
	2. Terminowe	510.506.496,89	488.299.375,05
	- korekta błęd podstawowy*	-	-16.625.503,39
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	-5.581.618,45
	Razem korekty	-	-22.207.121,84
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	6.856.497,24	6.734.997,24
	1. W instytucjach finansowych	5.215.100,34	5.215.100,34
	2. W pozostałych jednostkach	1.641.396,90	1.519.896,90
	- korekta błęd podstawowy*	-	-121.500,00
	Razem korekty	-	-121.500,00
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	1.708.134,83	10.336.083,07
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.562.139,00	11.190.087,24
	- korekta błęd podstawowy*	-	8.627.948,24
	Razem korekty	-	8.627.948,24
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	145 995,83	145 995,83
	AKTYWA RAZEM	893.756.627,11	862.254.866,23

*korekty błęd podstawowego za lata 2015-2016

PASYWA		Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2016 r. dane przekształcone
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	6.790.907,89	731.009,96
	3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone	6.790.907,89	731.009,96
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	-6.059.897,93
	Razem korekty	-	-6.059.897,93
X	Rezerwy	1.446.271,38	2.398.805,34
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	403.944,00	498.348,27
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	94.404,27
	Razem korekty	-	94.404,27
	2. Pozostałe rezerwy	1.042.327,38	1.900.457,07
	- korekta błęd podstawowy*	-	858.129,69
	Razem korekty	-	858.129,69
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-13.865.014,17
	- korekta błęd podstawowy*	-	-13.906.355,63
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	41 341,46
	Razem korekty	-	-13.865.014,17
XVII	Zysk(strata)netto	145.857,58	-12.383.525,16
	- korekta błęd podstawowy*	-	-12.867.535,99
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	338.153,25
	Razem korekty	-	- 12.529.382,74
	PASYWA RAZEM	893.756.627,11	862.254.866,23

* korekty błęd podstawowego za lata 2015-2016

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			
Poz.	Wyszczególnienie	Rok 2016	Rok 2016 dane przekształcone
I.	Przychody z tytułu odsetek	35.908.191,63	36.051.921,95
	2.Od sektora niefinansowego	29.988.925,54	30.132.655,86
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	143.730,32
	Razem korekty	-	143.730,32
XV.	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	24.659.779,36	42.126.079,22
	1.Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	24.659.779,36	42.126.079,22
	- korekta błęd podstawowy*	-	17.466.299,86
	Razem korekta	-	17.466.299,86
XVI.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	9.438.958,48	9.712.701,31
	1.Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ryzyko bankowe	9.438.958,48	9.712.701,31
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	273.742,83
	Razem korekty	-	273.742,83
XX.	Zysk(strata)brutto	1.774.485,58	-15.274.341,13
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	417.473,15
	- korekta błęd podstawowy*	-	-17.466.299,86
	Razem korekta	-	-17.048.826,71
XXI.	Podatek dochodowy	1.628.628,00	- 2.890.815,97
	- korekta błęd podstawowy*	-	- 4.598.763,87
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	79.319,90
	Razem korekta	-	-4.519.443,97
XXIII.	Zysk(strata)netto	145.857,58	-12.383.525,16
	- korekta błęd podstawowy*	-	-12.867.535,99
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	338.153,25
	Razem korekta	-	-12.529.382,94

* korekty błęd podstawowego za lata 2015-2016

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM			
Wyszczególnienie		Rok 2016	Rok 2016 dane przekształcone
I.	Kapitał własny na początek okresu	52.511.925,41	52.511.025,41
	- korekty błędów podstawowych*	-	-13.906.355,63
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	61.486,66
	1.Kapitał (fundusz)podstawowy na początek okresu	4.674.884,80	4.695.030,00
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	20.145,20
	1.2.Kapitał (fundusz)podstawowy na koniec okresu	4.408.854,80	4.429.000,00
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	20.145,20
	6.3 Zmiana zysku z lat ubiegłych	7.240.021,80	- 7.198.680,34
	a) zwiększenie	-	41.341,46
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	41.341,46
	6.4 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	41.341,46
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	41.341,46
	6.5 Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-13.906.355,63
	- korekta błęd podstawowy*	-	-13.906.355,63
	6.6 Strata z lat ubiegłych na początek okresu po korektach	-	-13.906.355,63
	- korekta błęd podstawowy*	-	-13.906.355,63
	6.7 Zmiana straty z lat ubiegłych	-	-13.906.355,63
	a) zwiększenie	-	-13.906.355,63
	- korekta błęd podstawowy*	-	-13.906.355,63
	6.8 Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-13.906.355,63
	- korekta błęd podstawowy*	-	13.906.355,63
	6.9 Zysk(strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-13.865.014,17
	- korekta błęd podstawowy*	-	-13.906.355,63
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	41.341,46
	Razem korekty	-	13.865.014,17
	7.Wynik netto	145.857,58	-12.383.525,16
	- korekta błęd podstawowy*	-	-12.867.535,99
	- zmiana ustawy o rachunkowości	-	338.153,25
	Razem korekty	-	-12.529.382,74
	b) Strata netto	-	-12.529.382,74
	Różnica	-	-12.529.382,74
II	Kapitał własny na koniec okresu	52.203.716,15	25.829.464,44
	Różnica	-	-26.374.251,71
III	Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	52.203.716,15	25.829.464,44
	Różnica	-	-26.374.251,71

* korekty błędu podstawowego za lata 2015-2016

RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie		Rok 2016	Rok 2016 dane przekształcone
	Zysk(strata)netto	145.857,58	-12.383.525,16
	- różnica	-	-12.529.382,74
II	Korekty razem:	109.614.916,25	129.437.900,34
	- różnica	-	19.822.984,09
5.	Zmiana stanu rezerw	75.370,18	1.027.904,14
	- różnica	-	952.533,96
7.	Zmiana stanu należności od sektora finansowego	33.982.220,77	43.413.984,26
	- różnica	-	9.431.763,49
8.	Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	-6.578.726,17	17.426.306,64
	- różnica	-	24.005.032,81
10.	Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	-4.690.445,45	-4.568.945,45
	- różnica	-	121.500,00
16.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	- 25.101,05	-8.653.049,29
	- różnica	-	-8.627.948,24
17.	Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	-234.346,44	-6.294.244,37
	- różnica	-	-6 059 897,93
III	Przepływ netto z działalności operacyjnej	109.760.773,83	117.054.375,18
	- różnica	-	7.293.601,35
10.	Inne wydatki finansowe	485.449,77	14.350.463,94
	- różnica	-	13.865.014,17
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-5.712.622,61	-19.577.636,78
	- różnica	-	- 13.865.014,17
D	Przepływy pieniężne netto razem	68.194.230,03	61.622.817,21
	- różnica	-	-6.571.412,82
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	68.194.230,03	61.622.817,21
	- różnica	-	-6.571.412,82
G	Środki pieniężne na koniec okresu	132.145.242,04	125.573.829,22
	- różnica	-	-6.571.412,82

Handwritten signature

Large handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

10. Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego.
11. Bank przystąpił w dniu 31.12.2015 r. do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
12. Wynagrodzenie należne wynikające z umowy podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Banku:
  - 12.1 wynagrodzenie należne za badanie sprawozdania finansowego za 2017 r. zgodnie z umowa wynosi 144 687,33 zł.
  - 12.2. usługi doradztwa podatkowego – nie wystąpiły.
  - 13.4 pozostałe usługi – nie wystąpiły.

Sporządził: Teresa Agnieszka Zalewska

Teresa Agnieszka Zalewska
Główna Księgowa

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju:

p.o. Prezesa Zarządu -

Dariusz Gasior

Wiceprezes Zarządu -

Jolanta Zawadzka

Wiceprezes Zarządu -

Ryszard Buńko

Wiceprezes Zarządu -

Leszek Szafara

Szepietowo dnia 28.05.2018 r.